

Szakértői vélemény

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata által „Villamosenergia beszerzése 2015. év” tárgyú közbeszerzési eljárás nyomán között szerződések módosításához

A szerződésmódosításra azért kerül sor, mert a szerződés időtartamát az új közbeszerzési eljárás lezárásáig (szerződéskötéséig) szükséges meghosszabbítani, hogy a villamosenergia szolgáltatása folyamatos maradjon.

A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 197. §-(1) bekezdés második mondata a következőket mondja ki: „A [Kbt.] 139. §, a 141. §, a 142. §, a 153. § (1) bekezdés c) pontja és a 175. § rendelkezéseit alkalmazni kell e törvény hatálybalépését megelőzően megkezdett beszerzések vagy közbeszerzési eljárások eredményeként kötött szerződések új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül történő módosításának lehetőségére”. Mindebből az következik, hogy a szerződésmódosítás tekintetében azt kell vizsgálni, hogy a szerződésmódosítás megfelel-e a jelenleg hatályos Kbt. 141. §-ban foglaltaknak.

A Kbt. 141. § (1) bekezdés (2), (4) és (6) bekezdése sorolja fel azokat az eseteket, feltételeket, melyek esetén a szerződésmódosítás jogszerű.

A Kbt. 141. § (2) bekezdés szerint a „szerződés - a (4) vagy (6) bekezdésben foglalt feltételek vizsgálata nélkül - új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül módosítható, ha a módosítás eredményeként az ellenérték növekedése - vagy több módosítás esetén azok nettó összértéke - nem éri el az alábbi értékek egyikét sem

a) az uniós értékhatárt elérő értékű eredeti szerződés esetén az uniós értékhatárt;
b) szolgáltatás és árubeszerzés esetén az eredeti szerződés értékének 10%-át, építési beruházás, építési vagy szolgáltatási koncesszió esetén az eredeti szerződéses érték 15%-át;
valamint a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét és illeszkedik az eredeti szerződés jellegéhez.”

A Kbt. 141. § (4) bekezdés értelmében a Kbt. 141. § „(2) bekezdésben szabályozott esetek mellett a szerződés - a (6) bekezdésben foglalt feltételek vizsgálata nélkül - új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül módosítható, illetve módosulhat az alábbiak közül bármely esetben:

a) ha a szerződés minden ajánlattevő számára előre megismerhető módon, egyértelműen rögzíti a szerződés meghatározott tartalmi elemei későbbi változásának (ideértve az opció gyakorlásának) pontos feltételeit és tartalmát. Az ilyen szerződéses feltételek azonban nem rendelkezhetnek olyan módosításokról, amelyek megváltoztatnák a szerződés általános jellegét;

b) az eredeti szerződő féltől további építési munkák, szolgáltatás vagy áruk beszerzése szükséges, amelyek nem szerepeltek az eredeti szerződésben, amennyiben a szerződő fél személyének változása

ba) nem megvalósítható gazdasági vagy műszaki okból, különösen az eredeti szerződéssel beszerzett, meglévő berendezésekkel, szolgáltatásokkal vagy létesítményekkel való felcserélhetőség vagy együttműködés miatt; és

bb) az ajánlatkérő számára jelentős hátránnyal vagy a költségek megsokszorozódásával járna. Az ellenérték növekedése - vagy több módosítás esetén azok együttes nettó értéke - azonban nem haladhatja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át;

c) a következő feltételek együttes teljesülése esetén:

ca) a módosítást olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva nem láthatott előre;

cb) a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét;

cc) az ellenérték növekedése nem haladja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át. Ha egymást követően több olyan módosításra kerül sor, amelyek a ca) alpont szerinti több, egymással nem összefüggő körülmény miatt merültek fel, ez a korlátozás az egyes módosítások nettó értékére alkalmazandó. Az egymást követő módosítások nem célozhatják e rendelkezés megkerülését.”

A Kbt. 141. § (6) bekezdése pedig a következő rendelkezéseket tartalmazza: „A (2) és (4) bekezdésben szabályozott eseteken kívül, a szerződés új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül akkor módosítható, ha a módosítás nem lényeges. A szerződés módosítása lényeges, ha az eredeti szerződéses feltételektől lényegesen eltérő érdemi feltételeket határoz meg. A módosítást mindig lényegesnek kell tekinteni, ha

a) olyan feltételeket határoz meg, amelyek ha szerepeltek volna a szerződéskötést megelőző közbeszerzési eljárásban, az eredetileg részt vett ajánlattevőkön (részvételre jelentkezőkön) kívül más ajánlattevők (részvételre jelentkezők) részvételét vagy a nyertes ajánlat helyett másik ajánlat nyertességét lehetővé tették volna;

b) a módosítás a szerződés gazdasági egyensúlyát a nyertes ajánlattevő javára változtatja meg; vagy

c) a módosítás a szerződés tárgyát az eredeti szerződésben foglalt ajánlattevői kötelezettséghez képest jelentős új elemre terjeszti ki.”

Véleményem szerint a fenti lehetőségek közül a szerződésmódosítás kizárólag a Kbt. 141. § (6) bekezdésében meghatározottaknak felel meg. A Kbt. 141. § (6) bekezdése arra az esetre vonatkozik, amikor a szerződés módosítása nem tekinthető lényegesnek.

Álláspontom szerint ez a módosítás nem jelenti az adott szerződés lényeges módosítását. Egyrészt nem határoz meg olyan feltételeket, amelyek ha szerepeltek volna a szerződéskötést megelőző közbeszerzési eljárásban, az eredetileg részt vett ajánlattevőkön kívül más ajánlattevők részvételét vagy a nyertes ajánlat helyett másik ajánlat nyertességét lehetővé tették volna, hiszen ugyanolyan feltételek mellett történik tovább a szerződés teljesítése és a megrendelésre kerülő többletmennyiség sem olyan volumenű, mely más ajánlati árakat eredményezett volna. Ennek megfelelően a módosítás semmiképpen sem eredményezi azt, hogy mások is indultak volna a közbeszerzési eljárásban.

Másrészről a szerződés módosítása nyomán a szerződés időtartamának meghosszabbítása a fent már említett ok miatt nem olyan tényező, mely a közbeszerzési eljárásban az ajánlattevők sorrendjét befolyásolta volna. A fentieken túl a módosítás a szerződés gazdasági egyensúlyát nem változtatja meg a nyertes ajánlattevő javára, hiszen a nyertes számára semmilyen anyagi előnyt nem jelent. Ráadásul a szerződés tárgya semmiben sem változik, a módosítás a szerződés tárgyát az eredeti szerződésben foglalt ajánlattevői kötelezettséghez képest új elemre nem terjeszti ki. Ennek nyomán a Kbt. 141. § (6) bekezdésben a lényeges feltételként meghatározottak egyike sem áll fenn, így a szerződésmódosítás megfelel a Kbt. 141. § (6) bekezdésében foglaltaknak.

Budapest, 2016. november 30.

dr. Tóth Csaba

felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó